

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 31 grudnia 1975 r.

w sprawie wykonania ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki społecznej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia.

Na podstawie art. 7 i art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki społecznej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. Nr 45, poz. 232), po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) zasady obliczania podstawy wymiaru zasiłków, emerytur, rent i składek z tytułu ubezpieczenia społecznego osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki społecznej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia,
- 2) wysokość składki na to ubezpieczenie oraz wysokość części składki opłacanej przez jednostki gospodarki społecznej i przez osoby objęte ubezpieczeniem,
- 3) zasady, terminy i tryb opłacania składek oraz zasady pokrywania i rozliczania świadczeń pieniężnych wypłacanych przez jednostki gospodarki społecznej w związku z tym ubezpieczeniem.

2. Użyte w rozporządzeniu określenie:

- 1) ubezpieczenie — oznacza ubezpieczenie społeczne osób wykonujących pracę na rzecz jednostki gospodarki społecznej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia,
- 2) świadczenie — oznacza świadczenie pieniężne z ubezpieczenia,
- 3) umowa — oznacza umowę agencyjną lub umowę zlecenia,
- 4) jednostka gospodarki społecznej — oznacza jednostkę gospodarki społecznej, która zawarła umowę albo udzieliła zgody na współpracę,
- 5) Zakład — oznacza Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

§ 2. 1. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie osób, które zawarły umowę na zasadach prowizyjnych, stanowi prowizja.

2. Jeżeli prowizja obejmuje również kwotę przeznaczoną na utrzymanie środków służących do właściwego wykonywania umowy lub współpracy, a w szczególności na rzeczowe koszty transportu, czynsze, opłaty dzierżawne i remonty, kwoty tej nie wlicza się do podstawy wymiaru składek.

3. Jednostka gospodarki społecznej obowiązana jest do określenia w umowie, jaką część prowizji albo jaką kwotę stanowią wydatki na cele wymienione w ust. 2.

4. Jeżeli prowizja podlega podatkowi od wynagrodzeń, podstawę wymiaru składek stanowi prowizja obliczona z uwzględnieniem ust. 2, pomniejszona o ten podatek.

§ 3. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie osób, które zawarły umowę na zasadach zryczałtowanej odpłatności, stanowi podstawa wymiaru podatku od wynagrodzeń pomniejszona o ten podatek; jeżeli podatek od

wynagrodzeń ustalony jest w kwocie ryczałtowej, przyjmuje się, że wynosi on 12°/_o.

§ 4. Podstawę wymiaru składek dla osób współpracujących z osobami, które zawarły umowę, stanowi kwota najniższego wynagrodzenia w gospodarce społecznej.

§ 5. Podstawę wymiaru składek w okresie kontynuowania ubezpieczenia po ustaniu obowiązku ubezpieczenia stanowi kwota najniższego wynagrodzenia w gospodarce społecznej.

§ 6. 1. Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego, macierzyńskiego i pogrzebowego stanowi przeciętna miesięczna podstawa wymiaru składek z ostatnich 12 miesięcy ubezpieczenia.

2. Podstawę wymiaru emerytury lub renty stanowi — w zależności od wniosku zainteresowanego — przeciętna miesięczna podstawa wymiaru składek z okresu:

- 1) ostatnich 12 miesięcy ubezpieczenia albo
- 2) kolejnych 24 miesięcy ubezpieczenia dowolnie wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 12 lat ubezpieczenia.

§ 7. 1. Jeżeli ubezpieczenie trwało krócej niż 12 miesięcy, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub pogrzebowego albo emerytury lub renty stanowi przeciętna miesięczna podstawa wymiaru składek z faktycznego okresu ubezpieczenia.

2. W razie zmiany wysokości podstawy wymiaru składek w okresie ostatnich 12 miesięcy ubezpieczenia wskutek podwyższenia stawek prowizyjnych lub zmiany zasad ustalania zryczałtowanej odpłatności albo zmiany wysokości najniższego wynagrodzenia w gospodarce społecznej — podstawę wymiaru zasiłku chorobowego, macierzyńskiego i pogrzebowego stanowi przeciętna miesięczna podstawa wymiaru składek z okresu po wprowadzeniu w życie tych zmian.

3. Z okresu, z którego oblicza się podstawę wymiaru emerytury lub renty, wyłącza się miesiące, w których ubezpieczony dłużej niż 5 dni nie wykonywał umowy lub nie współpracował przy wykonywaniu umowy wskutek:

- 1) choroby,
- 2) pobierania zasiłku macierzyńskiego,
- 3) odbywania służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych,
- 4) ustania lub powstania obowiązku ubezpieczenia w ciągu tego miesiąca.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli uwzględnienie miesięcy, o których mowa w tym przepisie, byłoby korzystniejsze dla zainteresowanego.

§ 8. 1. Za okres ubezpieczenia w rozumieniu § 6 i 7 uważa się również okres zatrudnienia przed objęciem ubezpieczeniem lub po ustaniu ubezpieczenia, a wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia osiągnięte w tych okresach uwzględnia się przy obliczaniu podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń.

2. Jednakże w razie równoczesnego osiągnięcia wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia i dochodu z wykonywania umowy lub ze współpracy przy wykonywaniu umowy przy obliczeniu podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń uwzględnia się tylko wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia.

§ 9. 1. Składka na ubezpieczenie wynosi 18% podstawy jej wymiaru.

2. Składkę na ubezpieczenie osoby, która zawarła umowę, opłaca w części wynoszącej 10% podstawy jej wymiaru ta osoba, a w pozostałej części — jednostka gospodarki uspołecznionej.

3. Składkę na ubezpieczenie osoby współpracującej opłaca w części wynoszącej 10% podstawy jej wymiaru osoba, która wystąpiła z wnioskiem o udzielenie zgody na współpracę, a w pozostałej części — jednostka gospodarki uspołecznionej.

§ 10. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej obowiązane są do wypłacania zasiłków chorobowych, macierzyńskich, porodowych, rodzinnych i pogrzebowych oraz do rozliczania co miesiąc składek na ubezpieczenie. Rozliczenie składek na ubezpieczenie i wypłacanych świadczeń następuje na podstawie deklaracji rozliczeniowej składanej we właściwym oddziale Zakładu.

2. Kwoty wypłaconych przez jednostkę gospodarki uspołecznionej zasiłków jednostka ta zalicza na poczet należnych składek na ubezpieczenie.

3. Składki na ubezpieczenie oraz deklarację rozliczeniową przekazuje jednostka gospodarki uspołecznionej do oddziału Zakładu w terminie do dnia 15 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły.

§ 11. 1. Składka na ubezpieczenie w okresie kontynuowania ubezpieczenia po ustaniu obowiązku ubezpieczenia wynosi 18% podstawy jej wymiaru.

2. Składkę na ubezpieczenie w okresie kontynuowania ubezpieczenia opłaca w całości ubezpieczony przekazując ją do oddziału Zakładu w terminie do dnia 10 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły. Dyrektor oddziału Zakładu może w uzasadnionych wypadkach przywrócić termin do opłacenia składki na ubezpieczenie.

3. Nieopłacenie składki w terminie wymienionym w ust. 2 ma ten skutek, że miesiąca, którego składka doły-

czy, nie wlicza się do okresu ubezpieczenia, a za ten okres nie przysługują świadczenia.

4. Składki w okresie kontynuowania ubezpieczenia nie podlegają przymusowemu dochodzeniu, jak również nie opłaca się od nich dodatków za zwłokę.

§ 12. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie i podstawa wymiaru świadczeń z ubezpieczenia nie mogą przekraczać 10 tys. zł miesięcznie.

§ 13. Kwotę ustaloną jako podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie pomniejszoną o kwotę składki opłaconej przez zainteresowanego uważa się za dochód w rozumieniu przepisów o niezawieszaniu prawa do emerytury lub renty oraz przepisów o zasiłkach rodzinnych.

§ 14. Przy stosowaniu przepisów § 6 i 7 do osób, które w dniu 31 grudnia 1975 r. wykonywały umowę lub współpracę, lecz nie były z tego tytułu objęte ubezpieczeniem społecznym, uwzględnia się również okresy wykonywania umowy lub współpracy przed dniem objęcia tych osób ubezpieczeniem.

§ 15. W sprawach nie uormowanych niniejszym rozporządzeniem stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) wydane na podstawie art. 17 ust. 5 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6 z późniejszymi zmianami) — w zakresie obliczania podstawy wymiaru emerytury lub renty,
- 2) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 października 1975 r. w sprawie zasad obliczania zasiłków z ubezpieczenia społecznego oraz pokrywania wydatków na te zasiłki (Dz. U. Nr 35, poz. 193) — w zakresie obliczania podstawy wymiaru zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- 3) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 1975 r. w sprawie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pracowników i na cele emerytalne oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez zakłady pracy (Dz. U. Nr 45, poz. 239) — w zakresie opłacania składek na ubezpieczenie oraz rozliczania składek na ubezpieczenie i świadczeń z ubezpieczenia.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1976 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. *M. Jagielski*